

حلزون شناسی پزشکی

Medical Malacology

مؤلفان:

دکتر فرزاد پارسا

دکتر سپیده طلوعی – دکتر شروین غفاری حسینی

- سرشناسه : پارسا، فرزاد، ۱۳۴۵ -
- عنوان و نام پدیدآور : حارون شناسی پزشکی = Medical malacology / فرزاد پارسا، شروین غفاری حسینی، طلوعی.
- مشخصات نشر : بروجرد: پارس تاک، ۱۳۹۶.
- مشخصات ظاهری : ۱۵۰ ص: مصور.
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۹۹۵-۴-۴ : ۱۲۰۰۰۰ ریال
- وضعیت فهرست نویسی : ف.پ.
- موضوع : حارون های ناقل بیماری
- موضوع : Snails as carriers of disease
- موضوع : حارون ها انگل ها
- موضوع : Snail Parasites
- شناسه افزوده : غفاری حسینی، شروین، ۱۳۵۳ -
- شناسه افزوده : طلوعی، سپید، ۱۳۴۷ -
- رده بندی کنگره : ۶۱۴/۵۵۲ : ۱۳۹۶ پ ۸ ج ۶۲۱
- رده بندی دیویی : ۶۱۴/۵۵۲
- شماره کتابشناسی ملی : ۴۷۱۵۸۵۷

حزون شناسی پزشکی

Medical Malacology

دکتر فرزاد پارسا

روین غفاری حسینی - سیده طلوعی

ناشر: انتشارات پارس تاک

چاپ: صحافی: انتشارات پارس تاک

موضوع: کورس پرهام

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰

بها: ۱۲۰۰۰

شابک: ۷۸-۱۰۰-۹۶۹۹۵-۴-۴

نشانی: بروجرد - خیابان مدرس - میدان دانشگاه - پلاک ۶۶۹ - انتشارات پارس

کد پستی: ۶۹۱۵۶۳۸۴۸۳ - تلفن: ۰۶۶۴۲۵۳۶۹۳۳

www.parstalk.ir

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

فصل اول: نرم تنان	۲
۱- کلیات نرم تنان	۳
۱-۲- طاقه بندی نرم تنان	۷
۱-۲-۱- پلیلاکوفورا Polyplacophora	۷
۱-۲-۲- در کف بیها : Bivalvia یا pelecypoda	۱۵
۱-۲-۳- آپلاکوفورا Aplousophora	۲۲
۱-۲-۴- مونوپلاکوفورا Monoplacophora	۲۳
۱-۲-۵- اسکافوپودا Scaphopoda	۲۵
۱-۲-۶- سفالوپودا Cephalopoda	۲۶
فصل دوم: حلزونها به عنوان اندیکاتورهای آلودگی شیمیایی محیطی	۳۵
۱-۲- کلیات	۳۶
۱-۲-۱- نمای کلی بدن گاستروپودها	۳۶
۱-۲-۲- جنین شناسی شکم پایان	۴۰
۱-۲-۳- طول عمر و اندازه ی شکم پایان	۴۴
۱-۲-۴- تقسیم بندی گاستروپودا	۴۴
زیر رده ی پولموناتا (Pulmanata)	۴۵
راسته ی استیلوماتوفورا (Stylommatophora)	۴۵
زیر رده ی پولموناتا (ریه داران): (pulmo : ریه)	۵۲
۱-۲-۳- ساختمان بدن گاستروپودا	۵۳
۱-۳-۲- پوشش بدن	۵۳

- ۵۴..... ۲-۳-۲- دستگاه حرکتی.....
- ۵۵..... ۳-۳-۲- چشم.....
- ۵۵..... ۴-۳-۲- شاخک (Tentacle) :
- ۵۵..... ۵-۳-۲- اسفرادیوم (Osphradium).....
- ۵۷..... ۶-۳-۲- استاتوسیتها (Statocysts).....
- ۵۷..... ۷-۳-۲- دستگاه تنفس و گردش آب.....
- ۶۰..... ۸-۳-۲- دستگاه گردش خون.....
- ۶۱..... ۹-۳-۲- دستگاه عصبی.....
- ۶۱..... ۱۰-۳-۲- دستگاه گوارش و تغذیه.....
- ۶۶..... ۱۱-۳-۲- دستگاه دفع و تنظیم آب و الکترولیت.....
- ۶۷..... ۱۲-۳-۲- دستگاه تولید مثل.....
- ۷۱..... فصل سوم: شل.....
- ۷۲..... ۱-۳- کلیات.....
- ۷۲..... ۱-۱-۳- شل در گاستروپودا.....
- ۷۲..... ۲-۱-۳- شل در دوکفهایها.....
- ۷۲..... ۳-۱-۳- کیتونها، اسکافوپودا و سفالوپودا.....
- ۷۴..... ۲-۳- شناسایی شل.....
- ۷۶..... ۱-۲-۳- شکم پایان.....
- ۷۶..... ۲-۲-۳- دوکفهایها.....
- ۷۷..... ۳-۲-۳- اسکافوپودا.....
- ۷۸..... ۴-۲-۳- کیتونها.....
- ۷۸..... ۵-۲-۳- سرپایان.....

۷۸	۳-۳- شل در گاستروپودا.....
۷۸	۱-۳-۳- ساختمان شل در شکمپایان.....
۸۳	۲-۳-۳- پیچش‌ها (Whorls).....
۸۴	۳-۳-۳- تظاهرات و نقوش برجسته سطح شل.....
۸۶	۴-۳-۳- جهت چرخش صدف.....
۸۷	۵-۳-۳- دهانه، شل یا Aperture.....
۸۹	۶-۳-۳- پرکمان یا دریچه (Operculum).....
۹۱	۷-۳-۳- فرم‌های مختلف صدف.....
۹۳	۴-۳- آماده سازی حشرین جهت بررسی.....
۹۴	۵-۳- مراحل مطالعه اولیه.....
۱۰۰	فصل چهارم: روش جمع‌آوری و مطالعه‌ی حلزون‌ها.....
۱۰۱	۴- روش جمع‌آوری و مطالعه‌ی حلزون‌ها.....
۱۰۱	۱-۴- وسایل مورد نیاز:.....
۱۰۲	۲-۴- روش جمع‌آوری نمونه.....
۱۰۴	۳-۴- طریقه‌ی تشریح حلزون.....
۱۰۷	۴-۴- روش آماده سازی رادولا.....
۱۱۰	فصل پنجم: حلزون‌های میزبان واسط ترماتودا.....
۱۱۱	۵- حلزون‌های میزبان واسط ترماتودا.....
۱۱۱	۱-۵- شیتوزوما.....
۱۱۱	۱-۱-۵- حلزون‌های ناقل شیتوزوما مانسونی و شیتوزوما هماتوبیوم (پولموناتا).....
۱۱۶	۲-۱-۵- حلزون‌های ناقل S. japonicum و سایر شیتوزوماهای خاور دور:.....
۱۱۹	۲-۵- حلزون‌های میزبان واسط سایر ترماتودا.....
۱۲۸	فصل ششم: چرخه‌ی زندگی ترماتودها در حلزون.....

۱۲۹	۶- چرخه‌ی زندگی ترمانودها در حلزون
۱۳۶	فصل هفتم: کنترل و ریشه‌کشی حلزونها
۱۳۷	۷- کنترل و ریشه‌کشی حلزون ها
۱۳۸	۷-۱- کنترل فیزیکی
۱۳۹	۷-۲- کنترل بیولوژیک
۱۳۹	۷-۳- کنترل شیمیایی
۱۴۰	۷-۳-۱- روش به کاربردن سم
۱۴۰	۷-۳-۲- معیارهای کنترل
۱۴۲	۷-۴- حلزون کش ها
۱۴۳	۷-۴-۱- حلزون کش های متداول
۱۴۵	۷-۵- حلزون کش های گیاهی
۱۴۷	فصل هشتم: بیماری های متداول در حلزون
۱۴۸	۸- بیماری های متداول در حلزون ها
۱۴۸	۸-۱- تغییر شکل شل
۱۵۱	۸-۲- از بین رفتن رنگ شل
۱۵۲	۸-۳- شل شکننده و نازک
۱۵۲	۸-۴- ناصاف و ناهموار شدن شل در محل تشکیل قسمت های جدید شل
۱۵۳	۸-۵- تحلیل رفتن شل و ابرکول
۱۵۵	۸-۶- مشکلاتی که برای اندام های حلزون بوجود می آید
۱۵۸	فصل نهم: حلزون ها به عنوان اندیکاتورهای آلودگی شیمیایی محیطی
۱۵۹	۹- حلزون ها به عنوان اندیکاتورهای آلودگی شیمیایی محیطی
۱۶۴	منابع

پیش گفتار

به نام خداوند جان و خرد

ناتوانی بشر در کنترل عفونت‌های انگلی یکی از چالش‌های بزرگ‌ست که بر سر راه دانشمندان علم پزشکی و بیولوژی بوده است. توانایی انگل‌ها در تطابق با محیط زنده و غیر زنده اطراف خود آنها را قادر ساخته در طول دوران حیات در کره زمین بقای خود را تضمین نمایند و به دلیل تجربیات بی‌نظیری که طبیعت در اختیار آنها گذاشته رقیبان سرسختی در مقابل علم پزشکی باشند. شناخت هر چه کامل‌تر چرخه زندگی انگل‌ها و یافتن نقاط قوت و ضعف آنها راهکاری بسیار سودمند در غلبه بر این رقیب قدرتمند می‌باشد. از میان انواع بسیار موجودات انگلی، تر بوده، دارای پیچیده‌ترین چرخه زندگی هستند. آنها در طی دوران تکامل یاد گرفته‌اند از حلزون‌ها به عنوان بزرگ‌ترین واسطه در چرخه زندگی خود سود ببرند. حلزون‌ها نه تنها در رشد و تکامل ترماتودها نقش دارند، بلکه محیطی بسیار مناسب در تکثیر غیر جنسی آنها فراهم آورده که شانس ترماتود را در کما کردن چرخه زندگی بسیار افزایش می‌دهد. در این کتاب سعی شده خوانندگان با کلیات، استثناسی و چرخه زندگی حلزون‌ها آشنا شوند و همچنین از نحوه مطالعه حلزون‌ها آگاهی یابند و با تعدادی از حلزون‌های مهم در علم پزشکی و دامپزشکی آشنا شود.

لازم به ذکر است که اگر چه نهایت سعی خود را در استفاده از بهترین منابع در زمینه نگارش به عمل آورده‌ایم، لکن معترفیم با همه دقت بکار گرفته شده کم و کاستی‌هایی وجود خواهد داشت. لذا امیدواریم خوانندگان گرامی ما را از رهنمودها و نظرات خود بهره‌مند ساخته تا با رفع نقایص در ویرایش‌های بعدی امتنان خاطر فراهم آید. امید است این اقدام ناچیز، دانش پژوهان این رشته را سودمند و صاحب نظران را مقبول افتد.

این کتاب را تقدیم می‌کنم به تمامی کسانی که بدون چشم‌داشت عمر خود را در پیشبرد علم و خدمت به بشریت نموده‌اند.

این کتاب تحفه‌ای است ناچیز برای همسر، پدر و مادر عزیزم که پیوسته و در لحظه لحظه زندگی همراهم بوده‌اند.